

DABAR

Mechanika nosi kaip ji pavadinti? Ravėkim piktžolės Dr. Senn pastebėjo

JUOZAS TYSLIAVA

Iki šiol mes žinojome, kad iš visų gyvulių, įskaitant ir patį žmogų, šuo turi geriausią uoslę. Jis gali lengvai pažinti savo šeimininko pėdas, jis gali atskirti, kur draugo ir kur priešaininko pėdos.

Taip, iki šiol tik vienas šuo turėjo tokią nervų sistemą. Bet policija, kuri, kovodama su kriminalistais, dažnai naudodavosi šuns uosle, išrado mechaniką nosį, kuri uodžianti dar geriau, negu margis ar rudiš.

Tokią mechaniką nosį išrado vienas Kanados policijos agentas.

Bet kalbant, ar rašant apie šunį, kuris gerai uodžia ir apie žmogų, kurio šnervės galbūt pagadino civilizacijai, tai nereikia, kad tarp jų pačių civilizuotų žmonių neatsiranda susisukimų.

Štai pavyzdys. Mūsų korporacijos direktorius, žinomas visuomenės veikėjas, X. Strumskis tarnauja Brooklyno miesto valdyboje. Tai labai gerai. Rūdos lietuvių turėtų dėliauti, kad jo brolis turi valdiško darbo gabalą. Bet kur tau!

Atsirado koks nors Labanas, kuris užsimanė tos vietos. Bet kaip atimti? Reikia skųsti. Reikia pasakyti, kad p. Strumskis ima kyšius... O ar tai tiesa, tai nei Labano, nei jo draugo sąžinė nesvarbu. Juk tikslas pateisina priemones.

Tai kaip dabar gali pavadinti toki žmogų, kuris pats budamas lietuvių, taip piktai skriaudžia savo broį, taip pat lietuvi?

Bet nemanykit, mano brangūs skaitytojai, kad tik viena Labano motyva buvo nelaiminga moteris, pagimdžiusi toki sunų. Ne. Be šito žmogaus, kurio vardą je jokio pasigailėjimo išvelku į aikštę, kad plačioji visuomenė pamatytų, kokios piktžolės randamos mūsų tautos dirvoje, yra dar daugiau tokių nenaudėlių. Už Labano pečių slepiasi visa ištisa kompanija, kurios dalyvių vardus aš taip pat, be pasigailėjimo, paskelbsiu. Šitokios rūšies žmonėms aš skelbiu griežtą kovą ir kviečiu kovoti pačią visuomenę. Tokiam žmogui neatidaryk durų, o susitkęs, lenkis jo šešėlio!

Jeigu mes patys savęs neauklėsime, tai kas mus auklės? Jeigu mes patys savo dirvos neravėsime, tai ilgai visi piktžolėmis virsim!

Amerikanische Schweizer Zeitung, kuri New Yorke einai jau šešiasdešimt septinti metai, pastebi, kad Vienybėje spausdinamas žinomo prancūzų poeto Blaise Cendrars romano apie šveicarietį Johann August Suter, kuris pereitame amžiuje, nuvykęs į Kaliforniją, rado aukso kasyklas. Tos aukso kasyklos sunaikino Johann August Suter, bet iškėlė Jungtinės Valstybės. Ta aukso ieškymo karstlige žmonės sirgo apie penkiolika metų.

Dr. Alfred Senn, kuris, pastebėjęs šio romano vertimą, apie tai parašė Amerikanische Schweizer Zeitung, anais metais buvo profesorium Kauno universitete. Dr. Senn'as — šveicaras, bet puikiai kalba lietuviškai.

TEL: EVERGREEN 7-7840

VIENYBĖ

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY ESTABLISHED 1886

SENIASIS LIETUVIŠKAS THE OLDEST LITH 193 Grand Street,

AIKRAŠTIS NEWSPAPER New York

XXIX METAI. 17 N.

Published by the LITHUANIAN PRESS CORPORATION Penktadienis, KOVO (MARCH) 1, 1935, Brooklyn, N. Y.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907, At the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3rd, 1879

KAINA 5c.

PRANAŠAUJA PASAULINĖ KARŲ

LONDON. — Per radio pasakojimo kalboje gen. Smuts iškėlė pavojų, kuris gresia civilizacijai iš Tolumjų Rytų sunkumų. Europą dar labiau sudrumsčius konfliktui tarp demokratijos ir fašizmo. Azijai vadovauja didelė valstybė, kuri jau reikalauja lygybės su dviem didžiausiomis jūros galybėmis. Prieš tą padėtį Europos sunkumai atrodė kaip nežymus šeimos vaidai. Yra rimto pavojaus, kad Ramusis vandenynas galės tapti pavojingu pasaulio punktu milžinišku mastu. Galės būti įvelta Japonija, Sovietų Rusija, Činija, Jungtinės Valstybės, Didžioji Britanija, Kanada, Australija, Naujoji Zelandija ir Indija. Europa galės sustoti bet pasaulio neramumo centru ir traukos centras pasaulio reikaluose gali persikelti į Ramųjį vandenyną. Todėl būtinas anglių amerikiečių bendradarbiavimas.

LATVIJOJE PRASIDEDA PIENO ERA

RYGA. — Vasario 8 d. latvių žemės ūkio ministerijoje buvo pasitarimas dėl priemonių pieno produktų suvartojimui padidinti Latvijoje. Viceministeris Berznieks nurodė, kad miestuose suvartojama per maža pieno, o mokyklose geriama tik arbata, nors ji yra nesveika ir, palyginti, brangiai kaštuoja. Stiklas arbatos kaštuoja 8 centus, o stiklas pieno 4—5 centus. Buvo nurodyta, kad mokyklos ir valdžios įstaigos turėtų duoti tuo atžvilgiu pavyzdį. Žemės ūkio ministerijoje tradicinis valdininkų arbatos gerimas nuo šios dienos pakeičiamas pieno gerimu. Rygoje bus įsteigtos pieniškos užkandinės. Be to, nuo kovo 10 ik 17 d. d. nutarta surengti pieno propagandos savaitę.

VOKIETIJA SUVALSTYBINA KASYKLAS

BERLIN. — Vokietijos ministerių kabinetas priėmė įstatymą, kuriuo visos Vokietijos kasyklos paskelbiamos suvalstybinamos ir nuo vasario 26 d. bus valstybės prižiūrimos ir kontroliuojamos. Visos kasyklos bus Reicho ekonomijos ministerio žinioje. Tą pačią dieną priimtas ir kitas įstatymas, kuriuo visi ūkininkų vaikai ir žemės ūkio darbininkai dabar gyvena miestuose ar kaimuose, bet kurie užsima kitokių darbų ar profesija, turi tuojau grįžti prie savo senos specialybės — žemės ūkio darbo. Ūkininkai ir ūkio darbininkai Vokietijoje nebus priimami į jokių kitokių darbų.

ITALIJA TURI 7 MIL. KAREIVIŲ ATSARGŲ

ROMA. — Italijai pradėjus sįsiti kariuomenę į Afriką. Romoje kai kuriuose visuomenės sluoksniuose kalbama, kad išsiuntimas didesnės kariuomenės dalies į Afriką gali sudaryti pačiai Italijai pavojaus iš svetimų valstybės pusės. Tokius gaudus sustabdyti Mussolini paskelbė, kad Italija per ketelį metų gali sumobilizuoti 7—8 milijonų vyrų kariuomenę, nuo 18 ik 55 metų amžiaus. Siunčiamoji dabar į Afriką Italijos kariuomenė sudaro tik vieną pusę vieno nuosimcio visos Italijos kariuomenės ir dėl to esą įginklis baimės nėra, kad kita valstybė gali Italiją užpulti.

JUGOSLAVIJOS PARLAMENTO RINKIMAI

BEOGRAD. — Jugoslavija sų metų gegužės mėn. 5 d. rinkus savo parlamentą (skupstiną) pagal 1931 m. kovo mėnesį išleistą rinkimų įstatymą. Rinkimų uždavinys yra išrinkti 368 atstovus užuot anksčiau buvusių 306. Rinkti turės teisę kiekvienas jugoslavų pilietis, sulaukęs 21 metų amžiaus, išskyrus aktyvios tarnybos karininkus, puskarininkus, kareivius ir tuos, kuriems teismas yra atėmęs pilietines teises. Bus renkama sąrašais, maržiausia po 30 atstovų kiekvienaime sąraše. Taigi diktatoriškai nusidaziusi Jugoslavija grįšta į parlamentinį režimą, nors jis ir nėra ideališkai demokratiškas.

KARO NEBES — SAKO SOVIETAI

MASKVA. — Sovietų Rusijos vadai aiškiai permato atgljančios Vokietijos užmačius sukelti Europoje karą, bet tas jų nenugąsdina štai dėl ko: Planas sudaryti Vokietijos su Lenkija kombinaciją tikslu reguliuoti Europos valstybių reikalus Sovietų ekspansijos teoretiškai žiurint, rodo, aras ir gražus, bet prakt — tik fantazija, svaiva šalys Pilsudskis peremas, kad leisti vokiečiai žygiuoti per Ukrainą, ir nors Lietkardus kasmis ant meškerės, bet senis ne kvaila žuvis! Paskui vėl tautiskoja. Nors ir daug yra rinkų Lenkijoje, Latvijoje ir Suomijoje, bet za ir tikrų patrijotų, kadas nesutiks pavestis šalis hitlerininkų užmači.

LIETUVA DALYVAUS VIENOS MUGĖJE

VIENA. — Kovo 10—17 d. Vienoje įvyks tarptautinė pavasario mugė. Lietuvos ekonominės organizacijos šioje mugėje turės atskirą paviljoną, kuriame bus propaguojami svarbesnieji Lietuvos išdubiniai. Kaip praktika parodė, šia mugę kasmet aplanko bent po milijoną žmonių. Taigi, Lietuvos dalyvavimas joje galės duoti lietuviams nemaža naudos.

LENKAI APIE GEN. BERKIO LANKYMĄ KAUNE

KAUNAS (Tsb). — Dėl Latvijos vado gen. Berkio atsilankymo Kaune, visa lenkų spauda smarkiai sukuro rašyti. Ne tik Polska Zbrojna, bet ir Vilniaus lenkų spauda, ypač Kurjer Wilenski, stambiomis antraštelėmis paduoda žinias, kaip gen. Berkis buvo sutiktas Kaune. Anot lenkų spaudos, latvių kariuomenės vadas labai palankiai atsilieps apie Lietuvos kariuomenę. Be to, gen. Berkis buvo priimtas Respublikos Prezidento Antano Smetonos, o Kauno igulos viršininkas jo garbei iškėlęs pietus. Nors lenkų spauda jokių komentarų dėl šio atsilankymo nedaro, bet iš viso ko matyti, kad tiek Varšuva, tiek Vilnius Kauno įvykiams priduda ypatingas reikšmes.

MAŽINA KAINAS VIEŠBUČIUOSE

PARIS. — Prancūzijos viešbučiai skelbia, kad ateinančią vasarą kainos už kambarius bus dar daugiau piginamos. Per paskutinius du metus tos kainos sumažėjo visu ketvirtadaliu. Dabar bus numasta dar aštuoni nuosimčiai. Ateinančiam sezonui nustatyto kainos pirmajose viešbučiuose po 75 frankus (apie \$5), o antraeiluose — 42 fr. (apie \$2.75).

PARDUODA PITTSBURGHO UNIVERSITETĄ

PITTSBURGH, Pa. — Pittsburgho universitetas iki šiol gaudavo iš Pensylvanijos valstybės išdo po \$500,000 metinių subsidijų. Dabar universiteto valdyba paskelbė, kad jei valstybė duos pusterčio milijono dolerių, tai galės pasimti visą universitetą su stadiumu, lietuvių kambariu ir visu kuo. Reikalaujama, kad universitetas nebūtų pavestas politinei kontrolei.

JAPONAI IŠKRETE USA LAIVĄ

TOKIO. — Tokio įlankoje Jungtinių Amerikos Valstybių tankeris užplaukė ant sėklumos visai netoli japonų fortų. Dabar japonai daro kratą laive ir ieško ar kartais amerikoni tyčia laivą neužvarė ant sėklumos, kad galėtų nufotografuoti japonų fortifikacias.

SVARBUS LIETUVIO STUDENTO IŠRADIMAS

KAUNAS. — Diena praneša, kad vienas Vytauto Didžiojo universiteto studentas šiomis dienomis pristatė vieną įstaigą savo išradimą, pagal kurį galima iš linų gaminti geriausios rūšies silką, o iš pakulų vatą.

ABISINIJAI NENORI KARO

ROMA. — Abisinijos pasiuntinys oficialiai pareiškė spaudos atstovams, kad Abisinija visai nenorinti karai su Italija ir kad ji niekad nesuosulios Italijos kolonijai ir neketinanti ateityje ją užkabinti. Nors Italija paliktų savo kolonijas be jokios apsaugos, be jokio kareivio, tai tų tuomet Abisinija nepajudintų nei vieno akmenėlio Italijos valdomuose plotuose. Dėl to, anot atstovo, Italijos kariuomenės siuntimas į Abisinijos pasienius visai nereikalingas. Jis tiesiog nesuprantą, dėl ko Italija gabena taip dideles karo įjegas į Rytų Afriką.

KAIP ŽUVO LIETUVOS LAKUNAS

KAUNAS. — Vasario 11 d. karo aerodrome, netoli angaro įvyko karo lėktuvo katastrofa: vietoje užsimušė lakunas leit. Pr. Kvietinskas. Lakunas Kvietinskas pasikėlė apie 1.5 km. į orą Fiat tipo lėktuvu atlikti skraidymo uždavinį. Ore Kvietinskas daręs posukį, bet padarius posukį, lygsvaros nepasisekė atgauti, nes lužo lėktuvo sparnai. Tai esanti pavojingiausia lėktuvų avarija, nes, sparnams lužus, visai negalima planuoti.

PRADEDA ATSIDZIAUGTI NACIAIS

MUNICH. — Sų užgavėnių karnivalė miestas visiškai liovėsi garbinges nacius. Kai pirmiau čia budavo visur matomai tik naciai, visuose languose spindėjo Hitlerio paveikslai, iš visų tarpdurių kyšojo svastikinės vėlavos, tai šiomet to hitlerizmo beveik nematyti. Isnyko visi naciški šukavimai ir revoliucinis entuziazmas. Praktiškieji vokiečiai pradeda aprimti.

NAUJOJI DULR VALDYBA

KAUNAS (Tsb). — Vasario 3 d. Kaune buvusiam užsienio lietuviams remti draugijų suvažiavime perrinktoji tos draugijos valdyba pareigomis šitaip pasiskirstė: Pirmininkas advokatas Rapolas Skipitis (šios draugijos įsteigėjas ir uoliausias veikėjas), vicepirmininkai — Kauno burmistras adv. Antanas Merkys ir profesorius Mykolas Biržiška. — išdinininkas — žemės ūkio ministerijos direktorius Vanagas-Simonaitis, sekretorius — Trimito redaktorius šaulys Jonas Kalnėnas ir valdybos nariai: šaulių sąjungos kultūros skyriaus vedėjas Vibeas Daudzvardas ir profesorius Kazys Šliževičius.

BERLYNE UŽSIDARĖ AMERIKONŲ BAZNYČIA

BERLIN. — Dėl to, kad Hitleris uždraudė sįsti aukas amerikonių bažnyčiai Berlyne vokiškoms markėms ir kitokiems buclais varžė amerikonių bažnyčios Vokietijoje veikimą, ta bažnyčia šiomis dienomis užsidarė ir jos turtas pavesttas USA konsulo Berlyne globai. Toks pat likimas laukia dar kitų dviejų amerikonių bažnyčių Vokietijoje.

NORI PANAIKINTI KOMPANIJŲ UNIJAS

WASHINGTON. — Senatūrius Wagner, senas darbininkų draugas, pasiulė kongresui įstatymą sumanytą panaikinti visas Jungtinėse Amerikos Valstybėse kompanijų ir darbdavių dominuojamas darbininkų unijas.

BIZNIS GERĖJA

WASHINGTON. — Federalinio rezervo taryba paskelbė, kad pereiniais gruodžio ir sausio mėnesiais šalies biznis žymiai pagerėjo ir eina vis geriau vasario mėnesį. Daugiausia pakilo automobilių, pieno ir audinių produkcija.

MACON ŽUVO DEL SILPNOS KONSTRUKCIJOS

SAN FRANCISCO, Cal. — Komisija tyrinėti dirizablio Maccon žuvimo priežastį nustatė, kad orlaivis buvo labai silpnos konstrukcijos ir negalėjo atlaikyti audros. Dirizablių statybos specialistai peržiūrėję orlaivio planus ir medžiagą pripažino, kad Maccono rėmai nebuvo tinkamai sunituoti. Komisija pareiškė, kad kaltinti ką nors Maccono žuvime negalinti.

Klaipėdos krašto šeimeli stalai aprašinėti "Heil Hitler!" ūkiais

KLAIPEDA. — Kaip Lietuvos Keleivis praneša, krašto šeimeli posėdžių salėje "daugumos" atstovų stalai rasti apipaišyti nacionalistine svastika ir ūkiais "Heil Hitler."

Žemės debėjimas Graikijoje

ATENAI, Graikija. — Vasario 26 d. Crete, Graikijoje smarkiai drebėjo žemė. Nukentėjo 15 kaimų, kuriuose sugriauta apie 204 namai. Heraklono mieste padaryti milžiniški nuostoliai. Aštuoni žmonių žuvo ir 40 sunkiai sužeisti.

TURĖS SKOLINTI ČINIJAI PINIGŲ

LONDON. — Činai skundžiasi, kad Japonija nori priversti juos imti paskolą. Tuo Japonija neva norinti pavertti kitų valstybių kontrolę Činijoje. Anglai dabar siūlo, kad didžiosios valstybės, priskaitant ir Japoniją, sudėty tam tikrą pinigų sumą ir ją paskolintų Činijai. Tas užtikrintų visoms valstybėms "laisvų durų" politiką Činijoje.

SVEDAS GAMINS LATVIŲ LAISVĖS PAMINKLO STATULĄ

RYGA. — Latvių laisvės paminklui statyti komiteto prezidiumas, kurio pirmininkas yra Latvijos valstybės prezidentas Kvjesis, vasario 7 d. patvirtino susitarimą tarp technikinės statybos komisijos ir svedų meisterio Myrsmedeno dėl bronzinės statulos nuliedinimo laisvės paminklo obeliskui.

ANGLŲ MINISTERIS VAŽIUOS Į PABALTIJĄ

LONDON. — Anglų žiniomis, netrukus Britanijos užsienio reikalų ministeris išvažiuos aplankyti rytų Europos ir Pabaltijo valstybes. Jo kelionė, spėjojama, turi ryšio su Rytų Locarno ir Vokietijos Lenkijos santykiais ir susitarimais.

Naujas poetų pirmininkas

NEW YORK. — Amerikos Katalikų Poetų Sąjungos suvažiavime šią savaitę išrinktas į sąjungos pirmininkus poetas Daniel Sargent. Jis bus iš eilės jau antruoju organizacijos pirmininku. Pirmuoju buvo velionis kun. Charles L. O'Donnell, Notre Dame universiteto profesorius.

ŽUVO ŽUDYTOJAS

BARCELONA, Ispanija. — Budelis, kuris tik ką įvykęs mirties bausmes dviem socialistams, dalyvavusiems spalio mėn. sukilime, neseniai buvo nežinomų piktadarių užmuštas. Budelis sėdėjo vienoje iš didžiausių Barcelonos kavinų, kai prie jo priėjo nežinomas asmuo ir iš eilės paleido kelis šūvius iš revolverio.

BLAISE CENDRARS AUKSAS

Iš prancuzų kalbos verčia
JUOZAS TYSLIAVA
TRECIOJI DALIS
(Tešiny)

Vietos žmonių nuomonė vienoda. Kelionė žeme negalima. Apašų giminės indėnai verda. Visai neseniai jie išžudė meškų medžiotojus, kurie bandė pereiti Kaskadų slėnius. Tik vienas kelias į Kaliforniją — juromis. Bet nėra laivo ir plaukti labai sunku šiose pavojingose vietose. Tiesa, laivas gali nuvykti per trejetą savaitių.

Suteris daugiau nieko neklauso. Jis nuvyksta į krantą. Trijų burių barka stovi upėje. Tai Columbiija, vykstanti į Sandvičių salas. Pavojingas ilgas plaukimas per Ramųjį okeaną su tokia lengva barka juo negašdina. Visi keliai veda į Romą — pasakytų senis tėvas Haberoschas. Suteris susitaria su šeimėninku, susitaiko dėl kelionės kainos ir lapkričio 8 d., kai Columbiija išplaukia, Suteris pradeda daryti savo palapinę dėnyje.

KETVIRTOJI DALIS

Suteris kala vinis savo gamakui, padarytam iš medžio žievės pakabinčiui. Kai jis pasistiepija ir stengiasi pasiekti, kelnės išsitempia ir ištuksta saga. — Varinė saga ritasi išilgai dėnio. Čia pat bausis geltonas šuo sugriebia šią sagą ir atneša jam. Tai Beppo, Beppino, panašus į avį, Marijos, moters, mirusios dėl netekliaus, ties Snake River, Idaho, šuo. Marija — neapolietė. Visa tai, ką Suteris uždirbo per keturis metus Amerikoje, tai šitas cirko šuo, kuris rodo juokus, rukydamas kartu su matrosais pypke.

Šita ilga kelionė atliekama be jokių įvykių. Visos burės ištemptos, vykstanta pietų vakarų kampo link.

Gruodžio 13 d., penktą valandą vakaro, saulėleidis, pasipuošęs kažin kokia grumojančia pilka spalva, kuri temsta juodais sunkiais debesimis; bet kitą rytą oras vėl išsiblaivo ir priešakiniam stiebe pakeliama trikampė burė.

Gruodžio 4 d., auštant, kyla smarkus vėjas, jūra nerami. Aštuntą valandą audra ima siausti dar labiau, didžiulės vilnys visą laiką lieja dēni. Vanduo išskverbia į maisto sandėlį, sugadindamas ten sudėtą maistą: biskvity skrynias, bulves, maišus su ryžiais, cukrum, kviečius, menkias, kumpius, visi tie valgiai paruošti trims mėnesiams. Visą šią dieną ir dar kitą — aštuoni ekipažo žmonės pasilieka savo vietose. Dieną sustiprinami pataisymai, kurie buvo padaryti laikinai, tamsumoje. Daug kas sulaužyta. Pirmagalis stiebo ramsčiai buvo išversti. Stipriomis virvėmis sustiprinami šie ramsčiai ir pirmagalins stiebas vėl savo vietoje. Vienuoliktą valandą vakaro, kitą dieną, vėjas nurimsta ir staiga pasitinka šiaurės rytų kampo link, nešdamas su savim stiprų lietų. Nuleidžia burės. Lietus ir vėjas siaučia visą naktį.

Gruodžio 7 d. nieko naujo, be susitikimo su vienu piktu banguiniu. Delfinai ir doradai šokinėja aplink laivą. Vilnys nelabai didelės, bet jūra neprastai sunki dėl to, kad vilnys ateina iš dviejų skirtingų krypčių ir sudušta į kraštą. Visi perslapę.

Gruodžio 11 d. aplink laivą renkasi daug jurų žolės. Gruodžio 27 d. iplaukiama į didelės tylos rajoną; bet Columbijoje skylė ir dėlto visi pumpuoja vandenį. Daugelis liekančių žuvų krinta ant dėnio.

Pumpuoti labai sunku. Vanduo skverbiasi iš priešakio ir užlieja ugnį. Stipri srovė stumia į rytus, tai Gumbolto srovė, kuri eina į šiaurę per Ugnies Žemę ir Chili, tai didžiulė šalto vandens upė, tūkstanties metrų gilumo, ledinė srovė, priešinga Gulf Streamui.

Kovo 5 d. vėl avarija. Dėnyje visi žmonės dirba. Saule gerokai šildo. Pagaliau spraga užkista. Ekipažas patenkintas, tiesiami brezentai lietaus vandeniu susemėti, į vakarą laukiama lietaus. Laive pasibaigė prėskas vanduo.

Vienas plepys pasakoja: "Aš niekur niekad nesutau, kad spalvoti gyventojai rengtųsi taip gražiai, kaip Para. Negrės ir mulatės dedasi didelius nuometus ant galvų, smeigdamos į savo kalturnas dideles vėžio kaulo šukas, kaišydamos gėlėmis ir pulknsnomis. Visos jos rengiasi suknomis su ilgomis decolletes ir užpakaly vilkstinėmis uodegomis, jų rubas visados aiškių spalvų. Šioje šalyje visados šventa. Šitie..."

Suteris guli savo gamake. Jo šuo ruko pypkė. Po jo kojoms vyras lošia tric-trac, brezentai baigti tiesi. Jau naujas laivo pasiuntinys, entuziastas, supa gamaką.

Vidurnaktį atėjo geradaras lietus ir šiltas vėjas lydi laivą. Kiek vėliau laivas plaukia pro šimtus mažų salelių. Kad mėnuo pilnas, tai Suteris gali gerėtis žydnio mis palmėmis.

Suteris sužavėtas savo kelione.

Jo galvoje formuojasi dideli projektai. Ne, jis nesugaisho veltui laiko. Jis sužinojo visą glėbį dalykų, liciančių jį. Jis privertė kalbėti ekipažą ir šeimėninką. Dabar jis sau aiškiai vaizduoja Kalifornijos gyventojų papročius ir budą, turį ir trukumus, kad šie paniurę jurininkai jau nekarta vežę lentų, odų ir talki. Bet jų vaidentuvėje Ramiojo okeano abu krantai — vienas ir tas pats. Jie taip pat prekiauja su Amerikos indėnais, kaip su čionykščiais salų gyventojais; jiems taip pat dažnai tekdavo turėti reikalų su ispanų misionieriais iš Mont-Rey, taip pat su Amerikos misionieriais iš Honolulu. Suteris pradeda sau vaizdinti puikią šio dar neįstiroto žemės skritulio dalies ateitį. Jo planai ir jo idėjos aiškėja ir plečiasi. Ateina tai, ką jis vaizdinosi iki šiol ir ne-

JURU VANDENS ŠILUMOS JĖGA

Yra žinoma, kad šiltose tropikų jurose vandens temperatūra paviršui ir gilumoje labai skirtinga. O yra žinoma, kad temperatūrų skirtumas išsiskiria vandens judėjimą, srovę. Todėl mokslininkai emė galvoti, kaip tą vandens temperatūrų skirtumą panaudoti praktiškiesiems reikalams.

Yra sumanymas užtventki jūrų sroves ir, lyg užtvankas upes, įtaisyti turbinas ir gaminti elektrą. Bet už tai jūrų srovės įkinkyti į darbą be galo brangu ir sunku. Todėl sugalvota pasinaudoti vandens temperatūros skirtumu gilumoje ir paviršiuje.

Tam tikslui Kubos įlankoj Matanua jau buvo daromi bandomai: jūros gilumoje buvo įleidžiamas didžiulis vamzdis, kuriuo bėgtų vanduo. Bet bandomas nepasisekė.

Dabar prancuzas Klod sugalvojo kiek kitokį budą, negu tas, kuris buvo išbandytas. Jis vietoj įžulio leidžiamoj vandenį vamzdžiui padarė statmeną, ir jį leis į vandenį toli nuo krašto, iš laivo Tunis.

Laivas Tunis, 10,000 tonų talpos, paverstas stotim. Bandomas jis darys ties Brazilijos krantais, 100 kilometrų nuo jų atstume.

Tuniso vamzdis, kuris bus leidžiamas į jūrų gelmes, turės 650 metrų ilgo ir 2,5 metrų skerspjuvį; kiekviena sekunde jis duos 5 kubinius metrus vandens. Šis šaltas, 5 laipsnių, vanduo pateks į 4 kondensacinės kameras, kurios bus tarp 5 garuodinamųjų kamerų, į kurias kitu vamzdžiu bus leidžiamas šiltas, 25 laipsnių, jūrų paviršiaus vanduo. Šis taip padaryta, kad temperatūrų skirtumas išsiskiria vandens virimą prie 25 laipsnių šilumos, o verdančio vandens greitai varys turbinas ir suks elektros mašinas.

Maža to, vandeniu išgaravus, liks svarbus mineralai ligi aukso imtinai, kurie yra išdirpę jurų vandenį. Ir dar daugiau: čia pat atšaldytas išdestiliuotas vanduo bus paverčiamas ledu, kuris labai reikalingas karštai Brazilijai. Ir vis tai padarys tik jūrų vandens temperatūrų skirtumas giliai ir paviršiuje (skirtumas tarp 20 laipsnių).

Mokslinis pasaulis dideliu susidomėjimu laukia to bandomo pasėkų, bet neabejoja, kad jis pasiseks, nes esąs paruoštas tikrai.

Siemet Lietuvoje nedarbo klausimas nėra toks aštrus, lyginant jį su kitais metais. Prie viešųjų darbų sausio mėn. vidury dirbo apie 2,000 žmonių. Sunkiausias dalykas, tai miestų bedarbius aprupinti darbu ir uždarbiu. Jų šią žiemą bus iki 8,000. Prie viešųjų darbų jie visi darbo negali gauti, nes dideliems darbams suorganizuoti tuo tarpu nėra pinigų.

Kai muose stambesni ukininkai dar ir dabar nusikundžia, kad negali gauti laukų darbininkų. Dėl to, manoma, netrukus surašyti visus miestų bedarbius ir jų daliai darbo parupinti kaimuose, pas stambesnius ukininkus.

Šių metų viešųjų darbų fondo plane paskirta 800,000 litų akmens tšymo ir skaldymo darbams, 500,000 litų — žemės darbams. Viešųjų darbų fondo vyriausias tikslas — ne tik suteikti bedarbiams darbo, bet kartu žiurėti, kad tas darbas būtų produktyngas ir kraštui naudingas.

Vykdamie viešuosius darbus, daugiausia dėmesio kreipiama į kelių tvarkymą. Taip pat norima, kad bedarbiai ne tik uždirbtų, bet ir išmoktų bet kurios specialybės. Tuo tikslu manoma išbandyti namų stogams dengti gontų gamybą. Pažymėtina, kad šiuo metu Lietuvoje jau veikia darbo savotiškos stovyklos. Kauno bedarbiai Kretingos apskrityje jau dirba akmens paruošimo darbus. Galvojama darbo stovyklas įrengti ir Lietuvos inteligentams bedarbiams, kurių kaskart vis daugiau atsiranda.

Lietuvoje anksčiau buvo labai svarbus svetimšalių darbininkų klausimas. Jų gana daug dirbdavo įvairiuose fabrikuose. Dabar svetimšaliams darbininkams darbo leidimai jau neduodami. Specialistai svetimšaliai turi per dvejus metus pramokyti savo specialybės lietuvių darbininką ir, po to, pats svetimšalis turi parsitraukti. Svetimšaliai darbininkai yra labai varžomi ir mažai kur gauna darbą. Dėl to jų skaičius paskutiniu metu laiku žymiai sumažėjo.

Didieji nusikaltimai visuo met prasideda nuo adatos. Mokyklinio amžiaus vaikai iš pradžių ir be blogo noro pradeda pasisavinti svetimą kotelį, pašto ženklus, arba kokią nors knygą. Paskum, jei tik susipažįsta su jau patvirkusiais vaikais, pradeda jau visai negražiai elgtis. Į turgų važiuojantiems ukininkams per piarua maišus su grūdais, obuoliais ar kuo kitu ir pasislėpę juokiasi. Jiems gražu, bet kokia žala ukininkui, kuris sunkiai tuos pilnus maišelius uždirbo.

Nuo šposų prasideda ir rimtesni nusikaltimai. Ateina keltetas vaikų į krautuve, tyčia paprašo ką nors parduoti nuo pat aukščiausios lentynos ir kai tik pardavėja užlipa — jie čiumpa kokį saldainį ir bėga lauk. O paskum, jau paugėję įgunda stambiau nusikalsti, ir iš kalėjimų nebeišeina. Toki žmonės tai nelaimė jiems patiems, tėvams ir visai tautai.

TRIUŠIAI NORI PRIBAIGTI AUSTRALIJĄ

Jau ne sykį rašyta apie tai, kad Australijoje rimtai susirūpinama kelia... triušiai. Bet visai neseniai jie pasiekė tokį kenksmingumo laipsnį, kad Australijos vyriausybė nusprendusi būtina išnaikinti triušius.

Prieš 50 metų Australijoje nebuvo dar nė vieno triušio. Vienam fermeriui atėjo į galvą triušių atsigaubinti iš Skotijos, nes šie sutvėrimai gana greit veisiasi, jų mėsa yra skani, o odą galima sunaudoti įvairiems reikalams. Kelionė iš Skotijos į Australiją triušiai puikiai pergyveno ir iš 12 porų pasidaugino iki 19. Visus 19 porų patalpino avių farmoje ir iš pradžių niekas jais nesidomėjo. Bet po 2 metų visa farma knibždėte knibždėjo triušiais. Iš šios farmos jie paplito po visą Australiją. Paviršutiniškai apskaičiavimu, dabar Australijoje yra jų apie 600 milijonai. Jie suėda visą avių maistą ir virtę tikra baudžiamąja ekspedicija visam kraštui. Jeigu jų artimiausiu metu neišnaikins, jie gali pakirsti visą Australijos ukį. Jau ne sykį fermeriai buvo suorganizavę "didelius karus" prieš triušius, bet pasėkmės buvusios menkos.

Dabar fermeriai paprašę iš vyriausybės skubios pagalbos. Visur iškabinti plakatai su raginimais medžioti triušius. Taip pat vyriausybė ir bedarbiams siulo užsiamti triušių gaudymu. Už kiekvieną triušio kailiuką vyriausybė sumokėsianti bedarbiams premijas. Triušių kailiai bus apdirbami ir siunčiami į Europą. Bedarbiai ištais buriomis vyksta į farmas ir griebiasi šio nepaprasto užsiėmimo.

NUSIKALTĖLIŲ KOLONIJA KALNABERŽY

Didieji nusikaltimai visuo met prasideda nuo adatos. Mokyklinio amžiaus vaikai iš pradžių ir be blogo noro pradeda pasisavinti svetimą kotelį, pašto ženklus, arba kokią nors knygą. Paskum, jei tik susipažįsta su jau patvirkusiais vaikais, pradeda jau visai negražiai elgtis. Į turgų važiuojantiems ukininkams per piarua maišus su grūdais, obuoliais ar kuo kitu ir pasislėpę juokiasi. Jiems gražu, bet kokia žala ukininkui, kuris sunkiai tuos pilnus maišelius uždirbo.

Nuo šposų prasideda ir rimtesni nusikaltimai. Ateina keltetas vaikų į krautuve, tyčia paprašo ką nors parduoti nuo pat aukščiausios lentynos ir kai tik pardavėja užlipa — jie čiumpa kokį saldainį ir bėga lauk. O paskum, jau paugėję įgunda stambiau nusikalsti, ir iš kalėjimų nebeišeina. Toki žmonės tai nelaimė jiems patiems, tėvams ir visai tautai.

PALIKO TURŲ TIEMS, KURIE MOKYKLOJ JO NEPRIMUŠĖ

Šiomis dienomis Pietų Slavių mirė kažin koks Jozepas Mausičas, kuris paliko vieną iš originaliausių testamentų pasauly. Visas savo santaupas — 60,000 dinarų. — jis paskyrė tiems "savo mokyklos draugams, su kuriais jis 1904 m. drauge lankęs Varašainos pradžios mokyklą 3—6 klasė ir kurie jo nė sykio neprimušė." Atitinkamos įstaigos emėsi šį keistą testamentą vykdyti. Policija suieškosi visus teste mentu suminėtus mirusiojo suolo draugus, bet tekę konstatuoti, kad iš 50 žmonių tik 10 buvo tokių, kurie savo laiku neapkulė mažojo Jozepo. Tiems ir tekęs palikimas.

Kaip Lietuvoje kovoja su nedarbu

Lietuvoje jaunųjų nusikaltėlių dar nedaug, bet vis dėlto yra. Yra ir jų kalėjimas — kolonija Kalnaberžy ties Kėdainiais su apie 300 mažųjų nusikaltėlių.

Jaunųjų nusikaltėlių kalėjimas nėra toks baisus, kaip suaugusiųjų. Ten niekas geležim apkaustytų durų nevarsto ir raktais ties langais nežvangina. Bet ir ten nei į mokyklą laisvai neišbėgsi, nei su tėvais ar giminėms kada nori nepasimatysi. Gyvenimas griežtai suskirstytas valandoms reikia dirbti.

Kam teko nusikaltėlių kolonijoj buti, tas žino, kad ten mokoma amatų, laikoma paskaitos, bet prievarta išskirtų saviškių tarpe akyse spindi liudnumas ir laisvės ilgesys. Jie visi ilgisi laisvės ir gailisi dėl savo nors ir smulkių nusikaltimų.

— Išėjęs kiekvienam vaikui pasakysiu, kad butų doras, — sakė vienas berniukas nuo Tauragės, apsilankiusiems svečiams.

Bet jie visi išeis tik tada, kai jiems sukaks 17, o kitiems ir 20 metų. Žiurint, kaip kuris kolonijose elgsis. Tsb.

VOKIEČIAI - KRISTAUS KRYŽIUOTOJAI

Ambrozėvičius iš Newarko atsuntė vieno seno laikraščio iškarpa, kurioje minima asuonilikojo amžiaus knyga vardu "Westfalijos senovė." Toje knygoje įrodoma, kad Kristaus ir Jono Krikštojo budeliai buvę vokiečiai iš Westfalijos.

O buvę štai kaip: Kristaus laikais Vokietiją valdė Romos imperatoriai. Jie savo leibgardijai rinkdavo kareivius iš Germanijos. Germanais vadindavo žmones gyvenusius Westfalijoje ir bendrai Pareinyje. Kitus vokiečius vadindavo Rhetais, ar Allemanais. Kristaus laikais nebuvo didžiųjų karų, dėl to Germanų legionai buvo išskirstyti po provincijas specialiai sargybaiti. Toki legionai stovėjo ir Jeruzalėje. Ir ne tik tie kareiviai buvo vokiečiai, bet ir pats gubernatorius Pilotas buvo iš miestelio Forchhei, Vestfalijoj, ką pasako Huelberio geografijos vadovėlis:

sako, kareiviai kaulelius mesdami nubūrė katram turi tekti Kristaus rubai. Lošimas kaulukais buvo griežtai uždraustas romiečiams, bet teutonikivokiečiai tą lošimą labai mėgdavė ir kaulukus nešiodavėsi su savim.

Taigi, žydai tik reikalavo Kristaus mirties, o vokiečiai Kristų nukankino.

VYRAI IR MOTERYS LIGONIAI

Chroniškos ligos sekmingai gydomos naujais moksliškais būdais. Kraujo, odos ir nerų ligos, nušilpimas, inkštai, kataras ir chroniški vidurių skauduliai, odos išsėrimai, vidurių ir žarnų ligos: didžiosios žarnos hemoroidas, neuritis, chroniškas reumatizmas, sciatica, nosies, gerklės ir plaučių ligos ir kitos vyrų ir moterų ligos gydomos. Jei sergat ir ne žinot kas jums kenkia užsikite privatiškai konsultacijai.

Tiriam kraują, bandomi laboratorijose, X — spinduliai, SERUM IR VACCINE IŠKIEPIJIMAI, MOKESCIAI MAŽI, TYRIMAI IR PATARIMAI DYKAI, MES KALBAME LIETUVISKAI DR. L. ZINS (įsteigta suvirš 25 metai) 110 EAST 16-th STREET, New York, N. Y. Tarp 4-th Ave. ir Irving Place. Valandos: Nuo 9 v. ryto iki 8 v. p. Sekmadieniais: nuo 9 v. ryto iki 3 p. p.

Forchemii natus Est Pontius ille Pilatus, Teutonicae gentis, Crucifixor Omnipotentis. Vadinas, Forchheime gimėtas Pontietis Pilotas, teutonų kilimo, Visagalio nukryžiuotojas.

Kitas įrodymas, kad Kristaus kankintojai buvo vokiečiai, tai tas, kad, kaip Evangelija

VASARINĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

CUNARD WHITE STAR LINIJOS PUIKIUOJU LAIVU
BERENGARIA BIRŽELIO-JUNE 19 d.

Iš New Yorko tiesio g į Cherbourg, iš ten traukiniu į Klaipėdą

5 1/2 dienos kelionės jūra. 40 valandų traukiniu ir jus pasieksite Lietuvą. Ekskursiją vadovaus p. Stepas Bergas. Cunard White Star Linijos patyręs keliauninkas ir vadas, kuris pasirūpins kelevių bagažais ir visokiais kitais kelionės reikalais, taip pat prižiūre, kad kelieiviai kelionėje būtų visų kuo aprūpinti.

Proga keliauti su savo tautiečiais. Buvę pirmiau turistų klases kambariai dabar naudojami trečiai klasei.

Kitų informacijų kreipkitės pas vietinius agentus, arba
CUNARD WHITE STAR LINE Ltd.
25 Broadway, New York City

Jei jusų radio priimtuvus serga kreipkis pas RADIO DOCTOR'S COMPANY

(RADIO GYDYTOJAI)
351 Broadway, Brooklyn, N. Y. Telefonas: Evergreen 8-2620

Generaliniai agentai dėl TUNG-SOL radio lem-pelių Kaina nuo 60c.

Ir DU-WA visų bangu Aerial Kits \$2.95

Užsakymai paštu išspildomi neatidėliojant
Radio Service Sales

Parsiduoda garantuoti Radio priimtuvai nuo \$10.50

Tel. Stagg 2-0783 NOTARY PUBLIC

Juozas Levandauckas
GRABORIS

Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdu automobilius kiekvienam reikale: vestuvėms, krikštynomis ir šiaip pasivažinėjimams. Kainos žemos.

Ateikite ir Persitikrinkite
102 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

žiurint visko, tai galima. Įvykdoma. Tai galimūmų galimūmai. Perversmas. Jis turi ir jėgų ir skonio visam tam ryžtis.

(Bus daugiau)

BYLAI TĖSIANTIS

Klaipėdos nacių byloje, kuri eina Lietuvos karo teismu, vis dar klausinėjami kaltinamieji ir kaltinimo liudininkai. Vis labiau ir labiau aiškėja baisus tariamųjų Klaipėdos krašto nacių nusikaltimo darbai. Naciai Klaipėdos krašte taip išgalvė, kad atvirai skelbdavo "greitą Hitlerio atėjimą," o geriesiems lietuviams iš anksto liepdavo susirasti beržus, po kuriais jie busį pakarti...

Vienas liudininkas sako — "Neumanno partijai įsteigus, prasidėjo toks lietuvių persekiojimas, kad žmogus jau nežinojau kur dėtis."

Tariamieji naciai, norėdami terorizuoti ramius Klaipėdos krašto gyventojus lietuvius, net padėginėdavo jų trobas, išverdavo ir lietuvių ukininkų susirinkimus ir visai jiemis kliudėdavo. Giriose būdavo daromos kariškos mankštos ir beveik atvirai buvo ruošiamasi ginkluotam sukilimui.

Ir visa tai buvo daroma Lietuvos valstybėje, Klaipėdos krašte.

Dabar kaltinamieji bando visaip išsisukinėti, užsiginti, kad jie niekadoms nemanę daryti jokio sukilimo, niekadoms nesirengę atiduoti Klaipėdos krašto vokiečiams.

Dėl šios Klaipėdos krašto nacių bylos sujudo visa vokiečių spauda, be paliovos puldama Lietuvą. Ties Tilže vokiečiai pradėjo koncentruoti savo kariuomenę, manydami tuo paveikti Lietuvos karo teismą. Bet vokiečiai apsiriko. Lietuva taip pat sukoncentravo savo kariuomenės pulkus visu Nemuno pakraščiu, pasirengusių atremti bet kokį vokiečių kėsinimąsi kištis į jos vidaus reikalus, o pačią 126 nacių bylą karo teismas visu griežtumu varo tolyn.

Lietuva anaipol nemano vokiečiams nusileisti. Karo teismas valstybės išdavikus, be abejonės, nubaus tokia bausme, kokios jie užsitarnavo.

ITALIJA IR ABISINIJA

Šiuo metu visas pasaulis susidomėjęs Italijos Abisinijos konfliktu.

Abisinija, vienintelė nepriklausoma Afrikos valstybė, jau seniai kai kurių didžiųjų Europos valstybių diplomatinio žaislo objektas. Ja pradėta domėtis 1870 metais. Pirmiausia susidomėjo, žinoma, anglai, prancūzai ir italai. Nuo jų neatsilikti ir rusai, kurie "santykiams užmegsti" net nesigailėdavo pinigų. Mat, daugumą abisinių — staciatiškai, dėl to jų laikų Peturgas ir bandė iškelti "santykius."

Iš visų tų valstybių, susidomėjusių Abisinija, daugiausia buvo laimėjusi Italija. 1889 metais Abisinijos negus, pasirašęs taikos sutartį su italais, pripažino Italijos protektoriata, atsisakė Eritrejos, teritorijos dalies, kurią pasigrobė italai. Bet vėliau, anglų diplomatijos dėka, ta sutartis buvo panaikinta ir italai turėjo pripažinti Abisinijos nepriklausomybę.

Toku būdu Abisinija pradėjo tarptautinę politiką. Negus Memelikas užmezgė santykius su įvairiomis Europos ir Azijos valstybėmis. O 1906 metais Anglija, Prancūzija ir Italija padarė su Abisinija sutartį, pagal kurią, anglai pasinėmė globoti Abisinijos finansus, prancūzai — geležinkelius, o italai — pašta ir telegrafa.

Dabartinis Abisinijos negus, arba imperatorius, tęsia toliau Memeliko politiką. Po karo Abisinija įstojo į Tautų Sąjungą.

Bet Italija, kuri per šiuos tryliką fašizmo metų žymiai sustiprėjo ir kurios gyventojų priauglis noroms nenoroms iėjo naujų žemių, vėl pradėjo interesuoti Abisinija. Šiandien Abisinija jau žymiai sumodernizuota ir kare gali pastatyti net du milijonus kareivių. Dėl to Mussolini šiuo metu ir siūnia vis naujas armijos dalis į savo koloniją Somali, kuri šalia Abisinijos. Tuo tarpu sunku pasakyti, ar Mussolini iš tikrųjų mano kariauti su Abisinija. Italija, budama Tautų Sąjungos narys, "negalėtų" pulti kito nario — Abisinijos. Be to, kilus karui tarp Italijos ir Abisinijos, galėtų susidaryti naujų komplikacijų ir pačioje Europoje.

Nors, po Lavalio vizito Romoje, galima manyti, kad Prancūzija, norėdama turėti gerus santykius su Italija, laidavo jai laisvas rankas Abisinijoje, vis dėlto, tenka abejojti, ar anglai pasilikti visai abejingi, jeigu, pavyzdžiui, italai norėtų ją paversti savo kolonija.

Mussolini per daug atsargus politikas, kad jis leistų savo valstybei eiti į atvirą karą nors ir su Abisinija. Kariuomenės siuntimas; greičiausiai, tik savo rušies gaudinimas, kuris, labai galimas daktas, Abisinijai turės įtakos.

Karo dar ir šį sykį greičiausiai bus išvengta, bet, reikia manyti, kad Addis Ababa, su savo "karalių karaliu" Tafari, bus priverstas nusileisti išdidžiam Romos diktatoriui.

TARP LIETUVOS IR LENKIJOS NIEKADOS NEBUVO JOKIOS UNIJOS

Buvo tik federatyvinė dviejų respublikų sąjunga, — sako kauniškis istorijos profesorius Lappo

Lietuvos istorijos mokslo sritį naujai tyrinėjimai verčia aukštyn kojom seną ir jau atgyvenusį istorijos vadovėlių aiškinimą apie lietuvių lenkų "unijos" pobūdį ir priežastis. Beveik iki paskutinių laikų istorijos moksle vyravusi nuomonė, kad Lietuva faktiškai susirišusi unijos ryšiais su Lenkija jau nuo 1385 m. sutarties pasirašymo Krėvos pily, bet ši nuomonė dabar visiškai sugriauta. Istorijos mokslo dabar nustatyta, kad Krėvos aktas praktikoje visai neturėjo tos reikšmės ir vertės, kokia iki šiol jam buvo pridodama. Vytauto Didžiojo politika šį aktą padarė visiškai beverčiu, o ir po jo mirties Lietuva su Lenkija paliko surišta tik labai silpnais bendros dinastijos ryšiais, savo valstybiniam gyvenime pasilikdama visiškai sąlytinei ir nepriklausoma. Taigi, kaltinamas Jogailos, kad jis, veddamas Jadvygą, "pardavė" Lietuvą lenkam, moksliškai yra nieku nepagrįstas. Ne be to, kad lenkai šiomis vedybomis nebūt siekę realios unijos, kuri jiems būtų buvusi tikrai naudinga, bet Vytauto politika, vėliau D. Lietuvos kunigaikštijos valdžios dar ilgai išlaikyta, šiuos lenkų sumanymus sugriovė.

Lietuvai unija su lenkais nebuvo reikalinga, nei naudinga. Lietuva sudarė tada didelę valstybę, kuri savo teritorija buvo žymiai didesnė už tą laikų Lenkiją. Unija buvo reikalinga ne Lietuvai, bet Lenkijai. Lenkija geidė jos dėl dviejų pagrindinių priežasčių. Pirmą priežastis buvo ta, kad Lenkijai nuolatos grėsė pavojus jos pietų sienoms iš kaimynų turkų, kurie tais laikais buvo giliai į Europą įlindę ir siekė net Budapesto. Antra priežastis bene dar svarbesnė, tai buvo ta, kad Lenkijoj dėl žemės plotų pasidalinimo tarp saujelės stambųjų zemvaldių magnatų, atsidarė daug suproletarėjusių bajorų, taip vadinamos šlėktos, kurių masinio ir viliojo milžiniški Lietuvos žemių plotai.

Kai kurių lenkų mokslininkų tvirtinimai, kad Lietuva unija su lenkais buvusi naudinga ta prasme, kad lietuviai gavę iš lenkų jų "aukštą kultūrą," neišlaiko jokios kritikos. Istorijos mokslo dabar priimta nuomone, tų laikų D. Lietuvos kunigaikštija turėjo visas politines, kultūras ir ekonomines sąlygas plačiam ir pilnutiniam didelės valstybės gyvenimui.

Aiškinant klausimą, kurios priežastys privėdė Lietuvą prie "unijos" sutarties pasirašymo 1569 m. Liubline, istorijos moksle ilgai vyravusi nuomonė, kad Lietuvos bajorija susižavėjusi lenkiškiosios šlėktos "demokratinėmis" laisvėmis ir panoro tokios tvarkos, kokią tada buvusi Lenkijoj. Bet dabar ši pažiūra taip pat jau sugriauta. Lietuvos bajorams žavėtis Lenkijos "demokratija" nebuvo ko, nes ir Lietuvoje dabar buvo neblogesnė. Tų laikų Lietuvos politinė santvarka turėjo konstitucines monarchijos pobūdį. Veikė seimas, apskritieji seimeliai ir D. kunigaikščio valdžia buvo apvėrta.

Prie Liubline akto Lietuvą privėdė kitos priežastys. XVI amžiaus vidury sustiprėjusi Maskvos valstybė užpuolė Livoniją. Livonijos magistras Ketleris, matydamas prieš rusus neatsiginąs, atsisakė suvereniteto ir pasidavė Lietuvos protektoratui, pasivadindamas Livonijos herzogą ir D. Lietuvos kunigaikštijos vasalų. Lietuva šoko savo vasalo ginti. Bet su sustiprėjusia Maskva kariauti buvo nelengva. Karas užsitęsė, ištūstėjo valstybės iždams, kariuomenė pritruko maisto. Pasinaudodami šia sunkia Lietuvos bukle lenkai pasiūlė savo pagelbą unijos kariauti su Lenkija. Lenkai, bet butis ejo sunkyn ir reikalavo iškloti šeimtis.

Klausimas buvo nuspręstas Lietuvos kariuomenės karo stovyklų ties Vitebsku. Bado ir kitų nedateklųjų išvarginta, kariuomenė pasiuntė delegaciją iš hetmono Katkevičiaus ir šemeto pas karalių Zigmantą Augustą prašyti sušaukti lietuvių lenkų seimą unijos sąlygoms aptarti ir nustatyti. Seimas numatytas sušaukti 1568 m. gruodžio mėn. Liubline, bet kad Lietuvos seimas visą gruodžio mėnesį posėdžiavo, išdrindamas savo unijos projektą, tai karalius Liubline seimą teigavo atidaryti tik 1569 m. sausio 10 d. Bet abu seimai (lietuvių ir lenkų) posėdžiavo atskirai ir tik karalius palaikė tarp jų ryšį. Lenkų seimas pasiūlė savo unijos projektą, kuriuo abi valstybės suliejamos į vieną lenkų karalystę be sąlygų. Lietuvių seimas — federacijai lygus su lykiu. Nesuitarė. Derybos nutruko ir Lietuvos atstovai iš Liubline grįžo namo.

Lenkų seimas pasiūlė posėdžiauti vienas ir nutarė jėga priversti Lietuvą prie Lenkijos prisijungti. Kad padaryt Lietuvą sukalbamesnė, lenkai priverstė karalių Z. Augustą pasiūlyti konstitucijos jam suteikta teise ir priskirti prie Lenkijos dvi D. Lietuvos kunigaikštijos vaivadijas — Valuinės ir Podiesio, nors tas prieštaravo jo, kaip drauge D. Lietuvos kunigaikščio priešai, kuria jis pasižadėjo saugoti nuo siaurimo Lietuvos teritorijos ribas.

Šitoks lenkų seimo ir karalius pasiūlymas sukėlė Lietuvoj didelį pasipiktinimą. Buvę net pasilymų paskelbti lenkam karą, bet kariauti iš karto su dviem didelėm valstybėm buvo neįmanoma. Gegužės 10 d. Lietuvos atstovai atvyko į Liubliną su protestu. Buvo atnaujintos derybos, bet ir vėl nieko iš jų neišėjo ir derybos nutruko. Rezultate atplėsta nuo Lietuvos dar dvi vaivadijos. Istorijos mokslo iki šiol į šią aplinkybę — atplėsimą nuo Lietuvos ir prijungimą prie Lenkijos keturių provincijų buvo kreipiama verto dėmesio, tik paskutiniu laiku prieita nuomonė, kad ši aplinkybė buvo beveik nereikšminga. Lietuvos ir Lenkijos dvi D. Lietuvos kunigaikštijos vaivadijos buvo apvėrtos diplomatiškai sumanumu su-

RENGIASI PAPILDYTI DIREKTORIJA

Klaipėdos krašto statutas leidžia, kad direktorijos narių gali nuo 3 ligi 5. Dabartinėje direktorijoje yra 4 nariai. Vieną vietą palikta Volkspartei atstovui. Bet ligi šiol Volkspartei direktorijoje nedalyvauja. Manoma, kad "su ja pasiseks susitarti bendradarbiauti. Jeigu toks susitarimas, kurį dabar veda direktorijos pirmininkas Bruvelaitis, pasisektų, tai Klaipėdos krašto direktorija bus papildyta dar vienu nariu ir ją sudarys 5 asmenys. Tokiu atveju, direktorijoje dalyvautų visos krašto partijos.

Tsb.

gebėjo įnešti į lenkų pasiūlytą unijos projektą tokių pataisų, kad unija paliko ne unija, o tarptautinio pobūdžio sutartimi tarp dviejų, suneinančių į federaciją lygiomis teisėmis valstybių. Tiesa, buvo pripažinta bendras karalius, bendras senatas ir bendra užsienių politika, bet Lietuva pasiūlydau sau kunigaikštijos titulą, savo herbą, savo valdžią, kariuomenės ir visas teises saviškai tvarkyti savo vidaus gyvenimą. Tai buvo didelis Lietuvos diplomatijos laimėjimas, kurio padariniai buvo toki, kad pasirašytoji unijos sutartis neturėjo beveik jokios praktiškos reikšmės.

Lietuva išlaikė savo faktišką nepriklausomybę. Be to, Lietuvos atstovai Liubline seime išgavo dar vieną dokumentą — karalius Zigmanto Augusto atsakymą, kuriuo tik dar labiau sustiprino savo laimėjimą. Tas dokumentas — karalius Zigmanto Augusto atsakymas į hetmono Katkevičiaus garsią kalbą, kuria šis didelis Lietuvos patriotas, parkritęs ant kelio, verdamas grauženo karalių neskriausti ir nežeminti Lietuvos. Karalius atsakymą paskaitė iš rašto Lenkų karalystės pakancleris Franciškas Krasinskis ir šiuo atsakymu buvo prižadėta Lietuvai teisę taisyti unijos sutartį, kada tik ji panorės. Šis dokumentas istorijos mokslui ilgai nebuvo žinomas ir tik visai neseniai surastas. Nėra ko ir kalbėti, kad jis visai naujaj šviesoj perstato Lietuvos Lenkijos "unijos" sutartį.

Jau neilgai laukus po "unijos" sudarymo Lietuva ėmė siekti sutarties panaikinimo, pasiremdama jai suteikta teise reziruoti sutartį bet kuriuo laiku.

Dviejų su viršum amžių laiko reikėjo, kol lenkų valstybės politikai suprato savo klaidą ir 1791 metais (jau po pirmojo Lenkijos padalinimo) mėgino ją atitaisyti, prašydami į naują Lenkijos konstituciją aiškią lietuvių lenkų politinės unijos deklaraciją, bet pasekė po to įvykiai darą sutrukdė, net naujoji konstitucija nebuvo įgyvendinta ir klaida paliko neišaišyta. O Liubline sutartis, kaip tarptautinis dviejų valstybių diplomatinis aktas, gyvenimo įvykių bėgy nuėjo bet kokios reikšmės, kaip ir kiekvienas senas, atgyvenęs dokumentas. Tik pas lenkus jis pasiūlydau "galioje." Net po didžiojo karo jų mėginta palemti, Lietuvos buvo apkarvėtyti sparnai. Lietuva buvo palaikyta į tokia bukle, kad ji turėjo priimti bet kokias jai diktuojamas sąlygas. Lietuvos laimei lenkai nemokėjo progos išnaudoti. Lietuvos atstovai savo diplomatiki sumanumu su-

KAM RENGIAMAS PASAULIO LIETUVIŲ KONGRESAS

Lietuvos Aidas atspausdino, mažiau, kaip 35%, o gal visą platų pasikalbėjimą su draugijos užsienio lietuviams remti pirmininku advokatu Skipičiu. Apibūdinęs draugijos veikimo įvairias sritis, pirmininkas R. Skipitis palietė lietuvių žemės ūkio kolonijas ir numatė susausti Kaune pasaulio lietuvių kongreso klausimus. Šiais klausimais pasakė taip:

— Jau nuo seniau yra keliamas specialios Lietuvos žemės ūkio kolonijos klausimas. Viso tam minimos keturios valstybės: Pietų Amerikoje Brazilija ir Argentina ir Afrikoje Angola ir Tanganika. Pietų Amerikoje turime didesnes lietuvių kolonijas, o Afrikoje reikėtų sukurti. Be Afrikoje, pasak prof. K. Pakšto, esą žymiai panašinės Lietuvos gyvenimą klimatinės, ekonominės ir kitos sąlygos. Iš teoretinio šiuo klausimu aiškini nimosi tuo tarpu dar neišeita. Bet pats klausimas vis darosi aktualesnis ir neseniai įvykęs draugijos atstovų visuotinis suvažiavimas pabrėžė esant reikalą šį klausimą pradėti realizuoti. Tam reikės suorganizuoti specialią ekspediciją. Konkretus, žingsnis, draugija mano, šiuo klausimu bus padarytas po viso pasaulio lietuvių kongrese, kuris šiais metais šaukiamas Kaune.

— Kongrese programa, kaip ir tikslai data, tuo tarpu dar nenustatyta. Atrodo, kad geriausia gal būtų jį šaukti lietuvių ar rugpiūcio pirmomis dienomis. Jame svarstyti, atrodo, reikės viso pasaulio lietuvių organizacijos klausimą, žemės ūkio kolonijos klausimą, ir iešioti išimtinai kultūrinį klausimą, kaip išviejioje turėjimo savo lietuviškos mokyklos, saugavimas ir kt. Jo metu numatoma ir viso pasaulio lietuvių meno paroda ir sporto olimpiada.

— Lietuvių tauta turi didžiausią procentą gyvenančių užsienyje savo tautos sunų iš visų kitų Europos tautų. Lenkai sakosi turį užsienyje gyvenančių lenkų 25%, vokiečiai — 20%, o lietuvių turi net

mažiau, kaip 35%, o gal visą 40%. Anglų ar ispanų ar ir kai kurių kitų panašių tautų negalima į šią tautų grupę priskaičiuoti, nes jie turi tik atskiras savo valstybes, tos pačios kalbos, to paties kilimo ir tos pačios kultūros.

— Itin užsienyje gyvenančiais lietuviams reikia susirūpinti dar Ė todėl, kad esame mažą tautą ir, be to, lietuvių užsienyje yra labai išbarstyti, kas sudaro lietuviams dar žymiai didesnį, negu kitų tautų išieiviams, pavojų išnykti. Apilamai, nėra nė vienos valstybės, kurioje lietuvių nebūtų. rasi ir Palestinoje, ir Persijoje, kur lietuvis yra arti patakoje reikėtų sukurti. Be Afrikoje, pasak prof. K. Pakšto, esą žymiai panašinės Lietuvos gyvenimą klimatinės, ekonominės ir kitos sąlygos. Iš teoretinio šiuo klausimu aiškini nimosi tuo tarpu dar neišeita. Bet pats klausimas vis darosi aktualesnis ir neseniai įvykęs draugijos atstovų visuotinis suvažiavimas pabrėžė esant reikalą šį klausimą pradėti realizuoti. Tam reikės suorganizuoti specialią ekspediciją. Konkretus, žingsnis, draugija mano, šiuo klausimu bus padarytas po viso pasaulio lietuvių kongrese, kuris šiais metais šaukiamas Kaune.

— Draugija užsienio lietuviams remti nori, kad lietuvių ir užsienyje paliktų lietuviams, kad jie ir budami turėtų nors minimalias sąlygas lietuviškoje kulturoje jaustis — turėtų savo kalbą mokyklą, bažnyčią, spaudą; kad lietuvių gabumą, prityrimas bei išsilavinimas ir svetur galetų, kiek galima, daugiau pasireikšti. Tai yra pagrindiniai draugijos principai, kurių ji siekia. Pasaulėžiuros, įsitikinimo klausimų draugija visai neliečia.

— Iš šių principų išeiđama, draugija mano, kad Lietuvai reikia specialios žemės ūkio kolonijos, kur galėtų rasti daugiau, negu lig šiol, nuvykusių, kaip išviejioje turėjimo savo lietuviškos mokyklos, saugavimas ir kt. Jo metu numatoma ir viso pasaulio lietuvių meno paroda ir sporto olimpiada.

LATVIJOS KARIUOMENĖS VADAS LANKĖSI LIETUVOJE

Pereitų metų gruodžio pradžioje į Rygą buvo nuvykęs Lietuvos kariuomenės vadas pulkininkas Raštikis. Šis jo apsilankymas davė pradžią artimesniam Lietuvos ir Latvijos kariuomenių bendradarbiavimui. Atsakydamas į pulk. Raštikio vizitą, vasario 4—6 d. Kaune lankėsi Latvijos kariuomenės vadas gen. Berkis. Nuo Latvijos sienos iki Kauno gen. Berkį lydėjo aukšti Lietuvos kariuomenės vada gen. Berkis sutiko kariuomenės vadas pulk. Raštikis, štabo viršininkas pulkininkas Černius, Kauno įgulos viršininkas pulk. Čapliskas, Latvijos pasiuntinys dr. Seja ir kiti. Čia pat buvo išrikuota karo mokyklos garbės kuopa.

Latvijos kariuomenės vadas Kaune aplankė prezidentą Smetoną, užsienių reikalų ir krašto apsaugos ministrus, kariuomenės vadą ir vyriausiojo štabo viršininką. Paskui apžiūrėjo Kaune stovinčias Lietuvos kariuomenės dalis. Apsilankymo progą gen. Berkis aukščiausiam Lietuvos kariuomenės vadams lietuvių ordinus, kuriais juos apdovanojo Latvijos prezidentas.

Kaune gen. Berkiui buvo sudrosta visa eilė priėmimų. Per juos pasakytos kalbos buvo pabrėžti dabar susidarantieji draugingi ir artimi santykiai tarp Lietuvos ir Latvijos kariuomenių, iškeltas reikalas tuos santykius dar daugiau plėsti bei gilinti. Numatoma keistis karininkais, kurie pabūvę kaimyninės armijos eilėse, susipažins su savo kaimynais, išmoks vieni kitų kalbos ir t. t., o tai žymiai palengvins abiejų kariuomenių bendradarbiavimą ateityje.

Tuoju atvykęs į Kauną ir prieš pat grįsdamas į Rygą gen. Berkis kalbėjosi su Lietuvos spaudos atstovais. Pirmiausiai jis pažymėjo tą didelį nuosirdumą bei draugiškumą, kurį jis patyrė Lietuvoje. Tikrai jam buvę malonu viešėti broliškos ir draugiškos tautos žemėje. Kauną, kurį jis matė prieš 30 metų, šiandien negalėjo pažinti. Iš mažo miestelio jis šiandien išaugęs tikrai europiejišku, gražiu miestu, su daugybe puikių namų ir didingų kitų pastatų. Lietuvos kariuomenė, ypač karo mokykla, gen. Berkiui taip pat padarėsi kuo puikiausią įspūdį.

Tsb.

TARKA

Maikio Tėvas šnekasi su šventakuprių Tėvu

— Sveiks-druts, Maikio Tėvai! Kur taip dulini pro šalį, nė nepasisveikinęs?

— Tai kad čia pasakė man geri žmonės, kad su tavim per daug netavorščiaučiau.

— Kodėl?

— Dėl dviejų pričių. Viena, kad musų zakristijono antrasis pamačnikas man išvirožino, kad jus, šventakupriai išjuokiate šventą vierą, o mano Maikis sako, kad šventakupriai tai visi davatkos ir bažnyčių plytas liežuviais lažo.

— Na, tai juodu abudu klysta. Šventakuprių Partija nieko bendro neturi su tikybiniiais reikalais: šventakupriai nesijuokia iš tikėjimų, nė nelaižo bažnyčios plytų. Jie tik reikalauja, kad visi žmonės būtų geri ir teisingi: jei katalikas — tai turi but geru kataliku, o jei bedievis — tai tegul buna geru bedieviu. Šventakupriai juokiasi tik iš tokių katalikų, kurie dedasi esą katalikais, o nėra tikybinių pareigų, o taip pat iš tokių bedievių, kurie dedasi laisvamaniams, o, anot tavės, lažo bažnyčios plytas...

— O kodėl jus vadinatės šventakupriais?

— Dėl to, kad mes šventinam vieni kitiems kupras, jei kurie negerai elgiasi. Kiekvienas šventakupris turi buti teisingas padorus žmogus ir geras lietuvis. Kitaip mes tarkuojam jo kuprą.

— Kuo jus tarkuojate?

— Išjuokimu ir papeikimu.

— A, šitaip! Tai gal tasai zakristijonėlis su Maikiu ir pamelavo apie tave.

— Suprantama! O kokiam antroji priežastis, kad nenorėjai kalbėt su manim?

— Kita pričina tokia, kad tu per daug tavorščiauji su Vienybės gazietu.

— Tai kas čia bloga?

— Šlekta čia tas, kad toji gazietu, kaip sako Maikis, pakištiska, ar... tftu!... nė iš tart negaliu!... pasištiska ar tautiška... ar kaip ten sakant, petrojokiška. O kai ateinu į Brooklyną, tai čia visoki radaktarai ir daktarai šneka, kad ta Vienybė esanti cicilikiška, ar bulšivitiška, tai veluk to čia jie rengiasi pradėt drukuoti dar pasiutesnią gazietą... O šventakupriška Vienybę suriesia į ožio ragą.

— Tegul drukuoja — bus daugiau apšvietos lietuvių protui.

— Tai kad su ta apšvieta jiems nelabai sekasi. Pasi kvietė tie leidejai mane į vieną mitingą, sakė, kad bus karčiameje, tai aš ir atlapatačiau lyg durnas. Sakau bus daug žmonių, tai nors gerai užfundys. Bet kur tau! Susirinko apie trejetas — tai jo-

L. I. "INDENAI" VIENYBES BAZARE

Pereito penktadienio vakaras Vienybės bazare — buvo longailandiečių vakaras. Dar niekad taip linksmai neužėję Vienybės bazaras, kaip šį kartą, atsilankius tokiam dideliame buriui mūsų laikraščio draugų. Tai buvo tikras indėnų sulėkimas į Grand Street. Čia buvo matyti ir Lapė su savo gražiąja Lapiene, ir senieji Vienybės draugai šliakiai, ir visados linksmas Augunas su savo gražiąja puse, ir "indėnų" čyfas Treigys su žmona, ir visados dainuojantis Jokubaitis, ir ponias Danielienė, ir pp. Spurgai, ir pp. Baltai...

Sitie "indėnai" atvažiuo į Vienybės bazarą ne tušiomis: jie atsivežė puikių dovanų, puikių gėrimų, kurie, kaip be matant, išgaravo linksmai užgėdijame Vienybės bazare. Tegyvuoja Long Islando indėnai!

ŠIA VASARA BUS PABALTIIJO VALSTYBIŲ VIENYBES KONGRESAS

Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje yra įsteigtos tam tikros vienybės draugijos, kurios rūpinasi visų trijų kraštų didesniu susitarinimu. Sudarius Pabaltijo valstybių santaros, šios draugijos pradėjo dar labiau ir energingiau veikti susitarinimo srityje. Jau pernai visi trys kraštai įsteigė bendrą Pabaltijo valstybių vienybės draugijų biurą, kurio bustinė šiuo metu yra Rygoje.

Sausio 19 d. buvo to biuro narių posėdis, kuriame Lietuvai atstovavo Kauno burmistras A. Merkys, prov. Markauskas, prokuroras Zalkauskas ir valstybės tarybos narys J. Vileišis. Posėdyje buvo apspartyta visa eilė svarbių klausimų, liečiančių šių valstybių reikalus. Siekiant Lietuvos, Latvijos ir Estijos ekonominio bendradarbiavimo, buvo numatyta įsteigti bendrus prekybos ir pramonės rumus. Be to, buvo pareikšta pageidavimas, kad visos trys Pabaltijo valstybės švęstų kiekvienos iš jų nepriklausomybės šventę. Kaip bendra trijų Pabaltijo valstybių kalba buvo pasiulyta anglų kalba. Pirmas visų trijų valstybių vienybės kongresas nutartas susaukti šių metų vasarą. Netrukus bus nustatyta kongreso data ir vieta.

Greta šio kongreso numatoma susaukti Lietuvos, Latvijos ir Estijos mokslinio bendradarbiavimo kongresą. Jo susaukimo pradžia išėjo iš Lietuvos mokslo vadovų.

Darius ir Girėno oro eskadrilė Lietuvoje malusparniu lėktuvu iš Londono į Kauną

Iš Kauno į Londoną išvyksta Lietuvos Aero klubo atstovas, atsargos majoras Garolis. Jis vyksta į specialę lakunų mokyklą, kurioje mokoma skraidyti autožyriniais, lietuviškai malusparniais pavadintais lėktuvais. Tie lėktuvai pasižymi tuomi, kad jie gali iš mažos aikštelės pakilti ir nusileisti. Malusparnis lėktu-

kietis popiet. O vėliau tas susimodernizavo ir "kvailas, kaip prusas popiet."

— Tai dėku už išklumočijimą. Man rodosi, kad tie visi, ka manė į tuos mitingus šaukė, — tai to vokieetuko padermės žmonės. Daugiau aš pas juos nesilankysiu. Tegul sau vieni laikraščius drukuoja. Gudbai!

— Tai dėku už išklumočijimą. Man rodosi, kad tie visi, ka manė į tuos mitingus šaukė, — tai to vokieetuko padermės žmonės. Daugiau aš pas juos nesilankysiu. Tegul sau vieni laikraščius drukuoja. Gudbai!

vas gali išsvystyti greitumą iki 200 kilometrų per valandą. Lietuvos aero klubas jau tokį lėktuvą nupirko, sumokėdamas už jį apie 40,000 litų. Lakunas Garolis toje autožyrinių lėktuvų mokykloje bus keletą savaičių, kol išmoks malusparniui skraidyti. Lak Garolis yra vienas iš geriausių dabar mūsų civilinės aviacijos lakunų; jau turi virš 1200 valandų išskraidęs ore.

Kad lėktuvo parvežimas į Kauną kaštuos nemaža pinigų, o be to ir pačiam lakunui teks mokėti už savo kelionę, tai projektuojama, kad lakunas Garolis, užbaigęs mokyklą, nupirktu lėktuvu parsikris iš Londono į Kauną balandžio ar gegužės mėnesį. Lėktuvas Lietuvoje tarnaus greitam susisiekimui su įvairiomis vietomis, kur nėra aerodromų kitų rusių lėktuvams nusileisti. Dabar Aero klubas turės jau 6 lėktuvus ir 10 sklandytuvų (bomotorinių lėktuvėlių). Esamieji lėktuvai jau sudaro pagrindą pirmajai Aero klubo eskadrilei. Kai eskadrilė bent iš 9 lėktuvų bus galutinai suorganizuota, turės visus reikalingus lėktuvus ir lakunus, ji bus pavadinta Dariuso ir Girėno vardu. Jos "pakrikštijimas" bus kurių nors Dariuso ir Girėno atminimo iškilnių proga.

Jugoslavijoje vienas žymus girtuoklis ėjo lažybų, kad jis gali išgerti 10 litrų degtinės. Per tris minutes jis išgėrė tris litrus, paskui jau gerė lėčiau. Kai išgėrė 8 litrus, smarkulius krito ant žemės negyvas. Pralose lažybas ir gvybę.

666 sustabdo ŠALT! ir KARŠT! pirmą dieną GALVOS SKAUDEJIMĄ per 30 minutų

SKYSTIMAS PROSKOS SALVE LASAI NOSIAI

J. Vaitulionis, D. C.
PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas
331 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 val. vak.
Nedėliomis ir šventadieniais
*Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

Telefonas: Evergreen 7-7770

PAUL GUSTAS
LIETUVIS GRABORIUS

Senai dirbęs graborystės profesijoje ir Brooklyn apilinkėj plačiai žinomas. Tik dabar atidarė savo ofisą ir patarė naują balsamavimu ir palaidojimu mirosių.

Veltui chapel šermenims
Parsamdo automobilius šermenims, vestuvėms, krikštynoms ir kitokioms parėms

Saukite dieną ar naktį
423, Metropolitan Ave
Brooklyn, N. Y.

A. RADZEVIČIUS
GRABORIUS
(Undertaker)

Tel.: Sūgg 2-4409

402 Metropolitan Avenue
netoli Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Parsamdo Dailius Automobilius Vestuvėms, Krikštynoms ir Visokiems Pokyžiams

SCHOLES BAKING, INC
GERIAUSIA LIETUVISKA DUONA

Del veseliių, krikštynų ir Birth Day. Priimam įvairius užsakymus ir pristatom sulig adresu į namus ar krautuves

V. ir M. LUKOSEVIČIAI,
SAVININKAI

168 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y.
Cor. Scholes Street
Phone: EVergreen 8-9538

"GARSAS" BAKERY
A. Scupskis, savininkas Tel. Evergreen 8-7027

PIRMOS RUSIES LIETUVISKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y.

Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVEMS. SIUNČIA PASTU IR EKSPRESU

SUTVARKYKITE SAVO VANDENTIEKĮ IR ŠILUMĄ DABAR

Užmokėkit naują valdžios Housing Planu smulkmenas ir formalumus atliksim mes

SALDUKAS IR PLATZ
(LAISNIUOTI PLUMERIAI)

Pertaisymai ir pataisymai mus specialybė Darbas ir medžiaga garantuota Mes taip pat parduodam ir įrengiam **OIL BURNERS — GAS RANGES — ŠALDYTUVUS**

Kreipkitės:
SAVAGE & PLATZ
994 MADISON STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. GLenmore 5-8733

VIENYBES BAZARO

PABAIGTUVĖS

Penktadienio vakare KOVO 1d.

Sekmadienio vakare KOVO 3d

(ŠEŠTADIENIO VAKARE BAZARO NEBUS)

MUZIKĄ — ŠOKIAI — DAINOS — VAISĖS — LAIMĖJIMAI.

VIENYBES PATALPOSE Pirmame Aukšte
193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Įėjimas pro šalines duris, greta avalų krautuvės.

VIEŅBĒS BAZARO PABAIGTUVES

Bazaro iškilmēs baigiasi. Šj pentkadienē bus pabaigtu- viju priereģimo vakaras, kuria- me dalyvans visi veikejāi, biz- nieriāi, muzikantai, publikos, linksmintoiāi. Brooklyno su apylinkēmis, Long Islando, New Jersey publika ir sveiciāi is tolimesniju miestju.

Seštadienio vakare bazaro nebus — visi eina j Jurginj baliu Grand Pāradsie salēje. SEKMADIENIO VAKARE BUS BAZARO PABAIGTU- VĒS. VISI PASIPIRKE BIL- LIETELIUS SUSIRINKS DA- LYVAUTI LAIMĒJIMUOSE, MAT, VISI DAIKTAI BUS IŠ- LEISTI CIA LAIMĒJIMAIŠ, CIA AUKCIONAIS-VARZY- TYNĒMIS, CIA RATO SUKI- MO LĒMIMU. J ŠIAS MILZI- NISKAS PABAIGTUVES KVIECIAMI VISI, KAS TIK GYVAS!

DOVANOS BAZARUI

Dabinišosi jrankius (šukas, sepetj ir kt.) dovanosj aukso- riai T. Brouwer and Son, 471 Grand St.

Didēlj degtinēs butēlj davē gēralu pardavējas H. Berger, 409 Lorimer St.

Originaliuj Havanos cigaru dvi dēžes padovanosj p. Vin- cas Jankauskas.

Degtinē padovanosj Br. Mi- nota, 43 So. 10th St.

O longailandieču dovanos j šj laikraštj nē nesutelpa. Pami- nēšime kitame numery.

DAR APIE OPERETE "CIGONAI"

Teatro ir muzikos mēģeju bureliuose labai daug kalbama apie pereitā sekmadienē vai- dintā Šimkaus operetē "Cigonai." Jau pries vaidinimā publi- kelo kilo daug nesuspriņtaju dēl operētē pavadinimo. Mat, neseniai mēģeju grupē Brook- lyne ir apylinkēs pradējo vai- dinti is galu-galuku sudrusty- ta veikalukā vardu "Naktigoni- nai," o skelbdamiesi vis minē- jo, kad tame veikalē vaidina ir Richmond Hill "Cigonai." Pačiuose "Naktigoniuose" net dainuojamos kai kurios dainos is Šimkaus operētē "Cigonai." Tas ir suklaidino publika: esā, jau du sykiu matēme tuos ęigonus su naktigoniais, tai ir užteks.

Taip ir apsigavo, neatēje. O kurie atējo j šj operetē, tai pamatē, koks skirtumas tarp originalinio ištisio veikalo ir suplagijatuoto scenos vaiz- do, nors tas vaizdas taip pat buvo gerai vaidintas. Bet čia kalba ne apie gerumā, tik apie originališkuma.

Operetēje "Cigonai" vai- dintojū nedaug, dēl to yra kur pasirodyti su aktoriškais gabu- mais. Sioo kartu žiuorovs "pa- sigavo" Vitalis Bukšnaitis gra- fo rolēje, Mariona Strumskie- nē ęigonēs Eros rolēje ir Ele- na Atkočaitienē motinos Kari- nos rolēje. Morkus su Steiniu taip pat buvo tikri ęigonai.

Lietuviai dainuos Brooklyno muziejuj

Kovo 17 d. Brooklyno mu- ziejuje dainuos p. J. Brundzos vedamas Šv. Jurgio parapijos choras.

Newarkiečių susirinkimas

Newarko Lietuviu Draugiju Šaryšio sekretorē S. Gaubienē kviečia visus draugiju delega- tus j susirinkimā Lietuviu sa- lēje, 180 New York Ave., ko- vo 4 d. 8 val. vakare.

JIMMY WALKERIS NETU- RI NĖ CENTO

Šiā savaitē spaudoje pasiro- dē žiniuj, kad buvęs New Yor- ko miesto mayoras Jimmy Walker, kuris keletē metuj New Yorke švaisitē pinigais, kaip milijonierius, dabar gy- vendamas Anglijoje sako, kad jis jau neturj nė cento. Esā jo pirmoji žmona tiek jam prida- riusi išlaiduj, kad jį dabar už- laikyti turi jo antroji žmona, su kuria dabar gyvena Euro- poje. Anglų imigracijos valdi- ninkai norējo Walkerj depor- tuoti, bet davē jam tris mėne- sius laiko įsireģistruoti. Wal- keris žada Anglijoje dar gy- venti apie metus laiko, o vė- liau grįžēs j New Yorkā prak- tikuos teises. Pries Walkerj New Yorke yra užvesta teis- me byluj, kurios, kaip pats Walekeris sako, visai be pa- grindo. Walkeris New Yorke skolingas apie \$50,000.

SIULOSI PAVADUOTI HAUPTMANNĀ

Brooklyno lenkas Stanislaw Prystup pasiuntē New Jersey gubernatoriui pasiulymā pava- duoti žmogvajū Hauptmannā elektros kėdēje, kuomet ateis laikas Hauptmannā žudyti. Už tą patarnavimā Prystupas rei- kalauja tik sešiu tukstančių doleriuj, kurie turētj buti už- mōkēti jo šeimai.

Savo laiškē Prystupas rašo gubernatoriui taip: "Aš nesig- ailui Hauptmanno, tik manau, kad jis geresnis žmogus gyven- ti, negu aš. Aš — didžiojo ka- ro veteranas, turiu žmonā, 14 metuj sunj ir 12 metuj dukterj. Per keturis metus aš dirbau pagelbos komisijose; pirmiau gaudavau po \$15 per savaitē, bet dabar gaunu tik po \$12, kuriuj permaža pragyvenimui; vis tiek jau reikēs mirti. Dēl to, jei aš numirėčiau, o mano šeima gautų tuos \$6,000, tai galētj gražiai gyventi ir bē manēs."

BISKVITO DARBININKAI PEŠASI

National Biscuit Company streikuojančius darbininkus pradējo užpuldinti mušeikos. Antradienio rytā peiliais sup- jausitē Petrā Gačj keturiolik- toje gatvėje, tarp 9 ir 10 Ave. Kiek vėliau toje pat gatvėje mušeikos supjaustē galvā ir veidā kitam darbininkui — Frank Helk.

Kepėju unijos pirmininkas sako, kad Gačys ęjo pikietau- ti, įsisegēs j atlapā baltā uni- jos sagutē. Jį užpuolē kepyk- los sargai ir supjaustē. Tie pa- tys sargai, jis sakb, beria trin- tus pipirus j streikuojančių mo- teruj akis.

POLICININKAI — VAGYS

Du Brooklyno policininkai prisipažino, kad gruodžio 27 d. pavogē 109 saldiniuj dēžes is New Yorko krautuvēs. Va- gystē jiedu padarē apsilvilkē savo uniformas ir tarnybos lai- ku. Abudu sugavo New Yor- ko policininkas besivežant pa- vogtus saldinius automobilij- je.

STEAMBOAT TAVERN
Seniausia Great Neck'e užeiga. Alus, vy- nai, degtinē, skanus valgiai Patarnavimas
J. DAGELIS
139 STEAMBOAT ROAD
GREAT NECK, L. I. N. Y.
Phone. Great Neck 3052

GAUDE ŽUVIS "DVOKIAN- CIU DUJU BOMBOMIS"

Policininkai suēmē du Brooklyno italus, kuriuj kišen- se rado keletā dvokiančių du- ju bombuj. Policija juos apka- lino žuvies rinkos prekybinin- kų terorizavime, nes jau kele- tą kartuj nežinomi piktadariai dvokiančiomis bombomis pa- smardino visā žuvj rinkā ir žu- vju pardavėjai turētj visas žu- vis išmestj. Suimtieji sako, kad jie tomis bombomis gaudydavo žuvis. Jie užkabindavo vienā bombā ant siulo galo, apvynio- davo ją šlapiu skuduru ir nu- leisdavo j vandenj. Žuvys nuo smarvės vandeny užtroksdavo ir iškildavo j paviršij, tuomet žuvininkai jas susirinkdavo. Policija abu žuvininkus vis dar laiko kalėjime.

IS GREAT NECKO PADANGĖS

Pereito seštadienio vakare ponai Dageliai iškėlē gražias vaišes savo užeigoje, 139 Steamboat Rd. Buvo daug sve- čiuj ir visi smagiai linksminosi iki vėlumos.

Šj seštadienj, kovo 3 d., va- kare, Great Necko Lietuviuj Amerikos Piliiečių Klube, 78 Steamboat Rd., bus pramogē- lē triju metuj Klubu gyvenimui paminėti.

Sekmadienj, kovo 3 d. bus didelē p. M. Sobenkos pramo- ga jo radio pusvalandžiu mi- nėti. Pramo ga bus p. M. So- benkos naujai ir gražiai įreng- toje salēje 91 Steamboat Rd. Bus skirta laimėjimui dovanos pinigais: \$50, \$25, \$15 ir \$10. Tai gal bus paskutinē pramo- ga pries užgavēnes.

Reporteris.

BUS VESTUVES

Brooklyniečiams gerai žino- mo Andriaus Kairukščio sesers duk�ē Regina Ema Baranauš- kaitē išteka už James Thomas Kelly, abudu is Ozone Park, L. I. Jungtuvēs bus Apreiški- mo Pan. Šv. bažnyčioje kovo 3 d. 3 val. 30 min. popiet. Pa- mergēs bus Winifred Kelly ir Anelē Kulikauskaitē; pabro- liai Povilas Baranauškas ir Al- binas Kairukštis. Svotai Albi- nas ir Darata Baranauškaitē. Geliuj mergaitē — Nancy Kai- rukškaitē. Ponia Baranauškie- nē kelia vestuviuj vakarienē Trommer's restorane, Bush- wick Ave. 6 val. vakare.

Sužinok savo ateitj
Garsioji pasaulio astrologė
Anna Romanova
247 SOUTH 1-ST STR.,
pirmas aukštas
Havemeyer ir Roebing St. tarpe
Williamsburg, Brooklyn, N. Y.
Moksliskai atspēja ateitj, teikia
reikalingiausių patarimų
Dėl pasimatymo susitarti telefonu
tarp 8—10 rytais ir 4—9 vak.
Telefonas: EVERgreen 7-4468

SPORTO PRAMOGA

Gegužēs 5 d. sueina 25 me- tai nuo to laiko, kai Amerikos lietuviai pradējo rūpintis spor- tu: imtynėmis, boksu, basket- bolu ir kt. Pradžij padarē mu- sino žuvis rinkos prekybinin- kų dru tuolis imtininkas A. Kandrat (Kundrota). To jut- tā kartuj nežinomi piktadariai rengiama milžiniška sporto pramo ga Arcadia Hall, 918 Halsey St., Brooklyne, 4 val. popiet. Visos organizacijos ir draugijos prašomos nerengti tą dienā savo pramoguj, kad publika gautų progos atsilan- kyti j šj reikšmingā jubiliejuj.

SIDABRINĖS VESTUVĖS

Cliffside, N. J. — Vasario 17 d., sekmadienj vietos veikē- jams J. ir S. Valikoniams, gyv. Jersey Ave., Cliffsidėj su- kako 25 jų vedybinio gyvenim- mo metai. Dēl to sidabrinuj vestuviuj puota buvo gana gra- ži. Ja vadovavo plačiai ne tik čia, bet ir apylinkėj žinomas J. Karsokas, Lituania salēs ir alinēs savininkas, 247 Walker St., Cliffsidėj.

PALEIDO BANKININKUS

Subankrotavusio anamet di- džiuo banko New Yorke, The Bank of United States pir- mininkas Markus ir vicepirmi- ninkas Singer pāleisti is kalėjim- mo, kur išsėdėjo netoli dviejuj metuj. Abudu buvo nuteisti ka- lėti nuo dviejuj iki sešiu metuj už iškeivojimā, banko piniguj \$2,009,518.

UOSTO PAJAMOS

New Yorko miesto uosto pa- jamos per 1934 m. buvo \$11- 138,150.30, bet pelno didelio nesulaukta. Pelningiausias įs- taigos buvo tik Holland tuncel- is, davęs pelno \$2,316,832.19, ir George Washington tiltas — \$1,356,476.67. Uosto valdybo- je tarnauja 999 asmenuj.

MIR Ė

Elzbieta Kubilienē, 58 me- tų, gyv. 60-62 Cornelia St., mirē vasario 26 d. Kunas pa- šarvotas graboriaus Garšvos koplyčioj. Laidos kovo 2 d. iš Apreiškimo Panelēs Šv. bažny- čios Kalvarijos kapinėse.

Laidotuvij apeigomis rupi- nasi graborius J. Garšva.

110 pašto dėžučių
Jei jum patogiau gauti lai- kus ir siuntinius kitur, užeikite pas mus ir išsinuomokite pa- sto dėžutē. Mažā dėžutē \$3.00 metams, o didesnē \$5.00 me- tams. Pusei metuj \$2.00 ir \$3.

VIEŠNIA IS AMSTERDAMO

Viešnybēs redakcijoje lankē- si p-lē Marija Sargelytē, kuri Amsterdamo lietuviuj kolonij- oje žinoma, kaip gražaus ir stipraus balso dainininkē. P-lē Sargelytē atvyko aplankyti sa- vo sesers, kuri New Yorke bai- gē aukštesniuj mokslā.

Pasirendavoja
PARSISAMDO APARTAMENTAS
82 Throop Ave., Brooklyn, N. Y.
Kampas Berry St.
Keturi atnaujinti kambariai su pato- gumais. Pigi nuoma. (17-19)

GRAND PARADISE BALL ROOMS
Išvairioms pramogoms sales
318 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Puikios salės, ir ruimtai gražiai papuoštos. Tinka So- kiams, susirinkimams, vestu- vėms, vakarienėms.
Yra deivitorius
Tel.: EVERgreen 7-1123

MOT. LAUKUS Fotografas
214 Bedford Ave., Brooklyn
Telefonas: Evergreen 8-3540
Geriausia Studija Brooklyn
Ateikite Peraitkeroti

RESTAURANT BAR & GRILL
Nauja švairi ir ruimingā už- eiga. Geriausias rušies gēra- lai, alus dektinē ir importuoti likeriai. Skanus valgimai ir užkandžiai.
Savininkas
J. ZEIDAT
321 Grand St Brooklyn, N.Y.
prieš Grand Paradise

JUNIPER, 5-20259
RALPH KRUCH FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

NOTARY PUBLIC
Tel.: NEWtown 9-4464
A. VALANTIEJUS
GRABORIUS, BALSAMUOTO- JAS IR ABELNA APRADAUDA
54-41—72nd STREET,
Maspeth, N. Y.

NOTARY PUBLIC
Telefonas: S Tagg 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BILIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius
660 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.

47-TAS METINIS **BALIUS** 47-TAS METINIS
Rengia ŠVENTO JURGIO DRAUGYSTE
Subatoje, Kovo (March) 2 dienā, 1935 m.
Nuo 6:30 vakare
GRAND PARADISE SVETAINĖJ,
318 Grand St., kamp. Havemeyer Brooklyn, N. Y.
SOKIAI BE PERTRAUKOS
Lietuviškiems Šokiams Retikevičiaus Orkestras
Amerikoniškiems Šokiams Kaizos Orkestras
Kviečiame visus Brooklyno ir apylinkēs lietuvius dalyvauj- šiams didžiajame Baliuje.
ĮZANGA 40 CENTŲ.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYOJAI

DR. J. S. MISEVICIUS 270 Berry Street	VALANDOS 12—2 p. p. 6—8 vak. Tel. Evergreen 8-8767
DR. JOHN WALUK 161 No. 6th Street	VALANDOS 8—10 ryte 1—2 p. p. 6—8 vak. Šventadieniuis susitarus Tel. Evergreen 8-9229
DR. ED. W. ZUKAUSKAS 1114 Foster Avenue	VALANDOS 1—2 p. p. 6—8 vak. Ir pagal sutartj Tel. Mansfield 6-8787
DR. JOHN C. PETERS (PETRAUSKAS) 65-08 Grand Avenue MASPETH, N. Y.	VALANDOS 1—2 p. p.: 6—8 vak. Išskiriant Ketviradieniuis ir Sekmadieniuis Tel. Juniper 5-4488
DR. A. PETRIKA (DANTŲ GYDYOJAS) 221 So. 4th Street	VALANDOS 9—12 ryte 1—8 vakare Penktadieniuis uždaryta Tel. Evergreen 7-9105
DR. BLADAS K. VENCIVS (DANTŲ GYDYOJAS) 499 Grand Street	9—12 ryte 2—8 vak. VALANDOS Penktadieniuis uždaryta Tel. Stagg 2-0706 Namų Republic 9-3040

TEL.: EVERGREEN 8-9770
JUOZAS GARŠVA
— GRABORIUS —
Mano firma gerai atliks sekancius darbus: išbalsuoja ir laidoja miru- sius ant visoku kapiniu. Pagrabs paruošia nuo paprasciausiu iki prakli- niausiu. Persomdo automobilius laidotuivems, vestlijoms, kriktytojms ir kitiems pasivaizdejimams.
VIRSUI MINETAIS REIKALAIŠ KREIPKITES PAS MANE
O BUSIT UŽGANEDINTI
231 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.

MERGINOS! MERGINOS! TARNYBOS GREITAI
Kasdien mes randame tarnybas mer- ginos puiškuose namuose, kur už- tikrintos geros darbo sąlyšos. Mes taip pat pasirūpiname, kad namų ruošos darbininkės gautų geras algas už savo darbā. Musuj tikslas yra kad merginos ieškancios NAMŲ RUO- ŠOS DARBO per mus butj paten- kintos.
MES PARUPINAME JUMS DARBUS JUMS NIEKO NEKASTUOJA
Jei esi sveika, virš 18 metų amžiaus, metuose, rimta darbininkē ir galite dirbti namų darbus, užeiik, telefo- nuok ar rasij mums. Mes duosime smulkesniuj informacijuj.
SUSSER AGENCY
NAMUNŲ DARBU CENTRAS
924 Broadway, Cor. Myrtle av. B'klyn, N. Y.
Tel.: EVERgreen 8-6099
Mes turime atskirā skyriuj ir vyrans įvairiems darbam

SKAITYKITE "VIEŅBĒ"

Lietuviuj Laivakorčių Agentuj Sajunga Amerikoje, Inc.
MEMBER OF THE LITHUANIAN S.S. TICKET AGENTS ASSOCIATION OF AMERICA, INC.
Kelonēs, Dokumentuj, Piniuj siuntimo reikalais, kreipkitēs pas šiuos Agentuj Sajungos narius, šiais antrašiais:
AMBRAZIEJUS J. 168 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
"AMERIKOS LIETUVIS", 14 Vernon St., Worcester, Mass.
ATLANTIC TRAVEL SERVICE, K. Sidabras Prop. 342 West Broadway, So. Boston, Mass.
BARTKEVICIUS P. 678 N. Main St., Montello, Mass.
"DIRVA" 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio
MOLIS P. 1730 — 24th Street, Detroit, Mich.
"NAUJIIENOS" 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
SEKYS J. 433 Park Street, Hartford, Conn.
TREČIOKAS A. S. 197 Adams St., Newark, N. J.
VARASIVS A. 1200 Carson St. S. S. Pittsburgh, Pa.
VIENYBE TRAVEL BUREAU, 193 Grand St., Brooklyn, N.Y.
WASHNER C. J. 1921 Carson St. S. S. Pittsburgh, Pa.
ZEMANTAUSKAS J. 130 Congress Ave., Waterbury, Conn.
Reikalaukite kelionēs knygečių, pasiūkinimuj bei kitos literaturos iš viršmintiuj Agentuj. Kreipdamiesi j viešni- nes Agentus busi užtingingai aptarnaus, paremsi lietuviuj prekybā, kartu ir patį save, todėl — SAVAS PAVYS!